

[C. O. Pedersen.]

Opfattelse end netop den, at Programmet er udtømt (*Hans Nielsen*: Naah!). Jeg hører, at der er en eller anden, som har en anden Opfattelse, men jeg kan ikke være enig med dem, der giver deres Mishag til Kende. Efter en saadan Valgkampagne to Partier imellem nytter det ikke at nægte, at Programmet er udtømt. Jeg saa jo nok, at navnlig det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har søgt at give Udtryk for, at der endnu var en hel Del, som de to Partier kunde samarbejde om. Jeg maa ærlig sige, at naar man fra konservativ Side nu bag- efter, hvor Samarbejdet ikke har nogen som helst praktisk Betydning, aabenbarer en saadan Kærlighed dertil, saa virker det næsten lidt forbløffende. Og jeg gad da egentlig ogsaa nok tælle de Medlemmer af det konservative Parti, som nu efter to Aars Politik og efter Valgkampagnen i Foraaret, efter at de har hjulpet denne Regering til Styret — for det er faktisk det, de har gjort, og den højtærede Statsminister takkede ogsaa i Eftermiddags det ærede Medlem Hr. Christmas Møller —, skulde have Tro til et borgerligt Samarbejde i Fremtiden; jeg gad nok tælle de ærede Medlemmer af det konservative Parti, som vilde komme op og bekende deres Tro til dette Samarbejde; den maatte da i Sandhed være stærk. Jeg vil endda føje til, at det forekommer mig oprigtigt talt, at hvis man kunde finde en Forklaring paa de Herrers Handlemaade den 21. Marts, hvis man kunde finde nogen, saa maatte den da endelig søges i, at de Herrer sagde som jeg, at Programmet var udtømt. For hvis der var nogen iblandt dem, der endnu den 21. Marts mente, at denne politiske Konstellation havde Opgaver at løse, mine Herrer, saa er det, man den Dag præsterede, meget, meget værre end en Dumhed. Saa var der nemlig ikke andet at gøre end for enhver Pris at søge at bevare den Regering, der sad den Gang, og i hvert Tilfælde faa det bedst mulige ud af den. Men naar de Herrer valgte at bane Vej for en socialdemokratisk Regering, saa siger jeg til dem, at saa maa det være den nærmeste Omvej, der er betraadt for at fremme det borgerlige Samarbejde, som de tror paa.

Nu ser jeg nok, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i Sommerens Løb ogsaa i Anledning af den Tale, jeg holdt, har været ivrigt beskæftiget med at bevise, at det ret beset var Venstre, der havde Skylden for, at de Konservative blev siddende den Dag i Foraaret. Jeg tror nu nok, at det Bevis vil være lidt for vanskeligt at føre,

selv for det ærede Medlem, hvis Talent sandelig er ubestrideligt. Vælgerne vilde jo ikke tro det paa Valgdagen og heller ikke siden. For allerede den 21. Marts om Aftenen, da Radioen meldte, hvad her var passeret; dannede det danske Folk sig sin Mening om den Handling, der var begaaet. Derfor kan man spare sig al Ulejlighed med senere Forklaringer; det er kun spildt Ulejlighed. Jeg tror, man nu trøstigt kan overlade det, der videre er at gøre med denne Sag, til Historikerne; det forstaar de sig bedre paa.

I den Anledning er der blevet spurgt: Med hvem kan man saa føre Politik? Og det var netop den Streng, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen forleden Dag spillede paa, idet han med Sirenetoner, kunde jeg maaske sige, søgte at invitere en Del af Venstremændene til at føre Politik med Regeringen (*Hans Nielsen*: Alle!). Naa, ja, det ærede Medlem har dog stærkere Tro til nogle af Venstremændene end til andre. Men dér maa jeg sige: Før Politik med hvem? Ja, med de Konservative har jo to Aars Regering vist, at det ikke gik længere. Om vi er i Stand til at føre Politik sammen med Socialdemokratiet, ja, det er netop det, som denne Valgperiode skal vise, men jeg vil sige til den højtærede Regering, at det afhænger først og fremmest af Regeringen, meget mere af Regeringen end af os; det beror paa, med hvilken Forhandlingsvillie de Herrer gaar ind i Forhandlingerne, og hvor stor deres Forhandlingsevne er.

Naar jeg saadan ser mig lidt om i Verden, maa jeg sige, at Situationen i og for sig slet ikke er saa haabløs. I andre Lande er det mange Steder saaledes, at de Liberale og de yderligere gaaende demokratiske Partier egentlig arbejder meget godt sammen. Det sker f. Eks. i England. Det har da været saaledes i England, og det skal vel blive saaledes igen, hvis Socialdemokratiet da vil have noget ud af det derovre; hvis de i England skal have et Resultat, bliver det Liberalismen, der kommer til at sætte Stempel paa Lovgivningen. Men i England slaar Konservatismen jo tre Kors for sig, før den gaar i Selskab med Liberalismen — det ved vi alle sammen. Og saadan gaar det overalt, i Preussen, i Tyskland og i vore Nabolande. Naar der endelig har været en Kombination af Liberalisme og Konservatisme — det har der jo været i Ny og Næ —, har den som Regel ikke været længe, og Resultatet er som oftest blevet daarligt. Der er kun eet Sted, hvor vi har haft denne Konstellation i længere Tid, nemlig her i Landet.